

МКДОУ «Оймяконский детский сад №20 «Чуораанчык»

«Бухатыырдар уонна Кыыл-Хотой»

(Улахан уонна бэлэмнэнии группатын оболоругар аналлаах ыьых
курэхтэьиитин сценарийа)

Воспитатель: Дмитриева Надежда Петровна

2019г.

Бъях курэхтэиитин сценарийа.

(Улахан уонна бэлэмнэни гр.)

Сыала:- Обугэ угэбин , сиэрин-туомун уйэтитии;

- Эт-хаан оттунэн сайыннарыы, дэгиттэр сайдыыларын быбаарыы.

- Кыргызтары , кыра оболору атабастыыр кубаганын туьунан иитии.

Оруолларга:

Улахан дьон- Эмээхсин уонна Тойон кыыл Хотой.

Оболор: Уолаттар- бухатыырдар

Кыргызтар- Туйаарыма Куолар

(Музыка тыабыр)

Бытааччы: - Арай биирдэ бэрт ор сыллаабыта биир эмээхсин олорбута уьу.

(Эмээхсин киирэн олорор.)

Бытааччы: -Эмээхсин 7 бухатыыр уолаттардаах эбит. Бу уолаттар тугу барытын сатыыр, кыайар-хотор эбиттэр. Онон ийэлэригэр туьалара-комолоро элбэх эбит.

- **«Бухатыырдар ункуулэрэ» - уолаттар толорууларыгар.**

(Ункуулээн бутэн баран, сыана иннигэр тураллар)

Эмээхсин:- Уолаттарым барахсаттар! Мантан икки костоох сиргэ биьиги тойоммут-атыыьыт киьи баар. Ол киьи кыргызтарын бэ5эьээ, кыыл-Хотой уоран илдэ барбыт. Тийэннит ол кыргызтары быьбаан! Кыыл-Хотойу кыайын!

Бытааччы:-Уолаттар ийэлэрин кытта бырастыылаьан баран айанна туруналлар.

(Сыана фона кыыл-Хотой олорор сирин костуутугэр уларыьар. Уолаттар музыка добуьуолунан круг эргийэллэр. Бу кэмнэ сыанага кыыл-Хотой кыргызтары кытта киирэн олололор).

Бытааччы: - Баран иьэллэр, баран иьэллэр. Арай биир туох да баьа-атаба биллибэт, урдуку чыпчаала былыкка тийьбит бэрт улахан мас уунэн турар сиригэр тийьэн кэлбиттэр. Онно дьэ тойон кыыл-Хотой уйаланан сытар эбит.

Бухатыыр:- Хотой-Кыыл! Курэс былдыаан, кыргыттары быыыы кэлибит!

Кыыл-Хотой: - Бу манан аллаах, хантан куорэс кына тустугут?! Кыргыттары быыыы кэлибит диигит дуо? Кыргыттары быыыаххытын багарар буоллаххытына, мин курэхтэиилэрбэр курэхтэин! Бастакы курэхтэиим аата ...

1. «Или баттаыы».

2. «Мас тардыыы».

3. «Таас котобуу».

4. «Ат суурдуутэ».

5. «Очос обус».

6. «Хотойу экирэтии».

Кыыл-Хотой: -Дьэ кырдык да куустээх-уохтаах бухатыырдар эбиккит. Курэхтэрбин кыайан-хотон кыргыттары быыаатыгыт. Мин эмиэ эыги курдук куустээх , сымса буолуохпун бабардым. Миэхэ бабаалыста субэлээн , хайдах бухатыыр буолабын?

Бухатыырдар: - Бухатыыр буолуоххун багарар буоллаххына элбэхтэ дьарыктаныхтааххын, элбэи аыахтааххын уонна коно майгылаах, учугэй бэрээдэхтээх буолуохтааххын. Хабаан да кыргыттары, кыра оболору атабастыа суохтааххын. Дьэ очого дьиннээх бухатыыр буолуон!

Кыыл-Хотой: - Оболоор, миигин бабаалыста бырастыы гынаргытыгар кордобобун! Аны хаан да кыамматы- кыргыттары, кыра оболору атабастыам суоба! Чэ мин бардым дьарыктана. Корсуоххэ диэри, оболор!

(Кыыл-Хотой тахсан барар. Музыка тыаыыр. Уолаттар кыргыттары сизтэн сыана иннигэр адалаллар).

Бытааччы: - Дьэ ити курдук бухатыыр уолаттар кыргыттары быыаан дойдуларыгар тоннон кэлбиттэр.

(Эмээхсин киирэр).

Эмээхсин: - Дорооболорун кыргыттар! Олус да кэрэ кыргыттары быыаабыт эбиккит. Эчи суьуохтара да уьунуон!

- Чэйин эрэ, саамай уьун суьуохтаах кыыы талыххайын эрэ.

- «Уьун сьбуох» - кьргьттарга кьрэх.

Эмээхсин: - Билигин кьргьттар тоьо учугэйдик аны миинньэллэрин коруоххэйн.

- «Ат суурдүү» (Айаас аттары атахтарынан кьбьйан суурэллэр. Бастаан суурэн кэлбит кьыс кьайыылааьынан быьаарыллар).

Эмээхсин: -Оо корун эрэ , кьргьттар! Олус да кьрасьабай льях кото сыльдьар ! Чэйн эрэ , хайа кьыс ити льяьы ситэр эбитий!

- «Льях экирэтии» .

Бытааччы: - Кунду оболор , торопсуттэр уонна ьалдьыттар Саха сирин урун тунах ьыьахтара саьаламьыттарынан Эгэрдэ! Саха сана сыла кэлбитинэн! Чэгийн буолун! Уонна бугунну олонхо дойдутугар баран курэхтэспит оболорбутугар наьараадалары туттарарьытын конуллээн!
(Фанфары тыаьыыр. Наьараадалары туттарыы).

